

ELTE TTK Matematika Alapjai Pót-ZH (1. rész)
2020 ősz

1. Formalizáljuk a következő mondatokat abban az elsőrendű nyelvben, melyben pontosan a következő relációszimbólumok vannak:

$$B(x) : x \text{ bicikli}, \quad R(x) : x \text{ roller}, \quad K(x) : x \text{ kék}, \\ D(x, y) : x \text{ drágább, mint } y.$$

(a) Ha egy roller kék, akkor van nála drágább bicikli.

(b) Ha egy kék bicikli drágább egy másik biciklinél, akkor drágább az összes rollernél is.

(8 pont)

2. legyen $f : \{i, h\}^4 \rightarrow \{i, h\}$ az a függvény, melyre $f(x, y, z, u) = i$ pontosan akkor teljesül, ha x, y, z és u közül pontosan 3 darab igaz. Adjunk meg egy f -t leíró DNF -t.

(8 pont)

3. Legyen $\Sigma = \{\neg(x \wedge y) \Rightarrow \neg z\}$ és legyen Γ nulladrendű formulák olyan halmaza, hogy Γ elemei páronként inekvivalensek, legfeljebb az x, y, z ítéletváltozók fordulnak elő bennük, továbbá minden $\varphi \in \Gamma$ -ra $\Sigma \models \varphi$. Igazoljuk, hogy $|\Gamma| \leq 8$.

(8 pont)

4. Legyen legyen $\varphi = \forall x \forall y \forall z (E(x, y) \wedge E(x, z) \wedge E(y, z))$ és legyen

$$\Sigma = \{\forall x \neg E(x, x), \quad \forall x \exists y \exists z \forall u (E(x, u) \Rightarrow (u = y \vee u = z))\}.$$

Igazoljuk, hogy φ független Σ -tól.

(12 pont)

5. Legyen

$$\Sigma = \{\exists z \forall x \forall y (f(x, y) \neq z), \quad \forall x \forall y \forall u \forall v (x \neq u \vee y \neq v \Rightarrow f(x, y) \neq f(u, v))\}.$$

Adjuk meg Σ egy modelljét.

(12 pont)

6. A teljességi tétel felhasználása nélkül igazoljuk, hogy

$$\{A \Rightarrow B, \quad B \Rightarrow C, \quad \neg C\} \vdash \neg A.$$

(12 pont)

Minden választ indokoljunk !